

Sygn. akt IV U 260/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 września 2021 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sławomir Górny

Protokolant: st. sekr. sąd. Beata Krysiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 września 2021 roku w Sieradzu

odwołania R. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

z dnia 12.03.2021 r. Nr (...)

z dnia 19.03.2021 r. Nr (...)

w sprawie R. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

o kapitał początkowy i wysokość emerytury

zmienia zaskarżone decyzje i zobowiązuje organ rentowy do przeliczenia wysokości emerytury R. K. przy zastosowaniu kapitału początkowego na 1 stycznia 1999 roku w wysokości 133 074,48 (sto trzydzieści trzy tysiące siedemdziesiąt cztery i 48/100) złote i WWPW kapitału początkowego 107,77 %, poczynając od 1 marca 2021 roku.

Sygn. akt IV U 260/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 12.03.2021r. ZUS II Oddział w Ł. ponownie ustalił R. K. kapitał początkowy na dzień 1.01.1999r. Do obliczenia pw oraz obliczenia wwpw przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1.01.1980 – 31.12.1989; wwpw wyniósł 107,77%, a wartość kp 127 414,67zł.

Decyzją z 19.03.2021r. ZUS II Oddział w Ł. ustalił R. K. wysokość emerytury i podjął wypłatę świadczenia od 1.03.2021r.

W odwołaniu, w/w zarzucał nie uwzględnienie okresów zatrudnienia w: Przedsiębiorstwie (...) Spółka z o. o. w J. od 2.05.1991 - 30.09.1992, Przedsiębiorstwie (...) w J. od 2.05.1991 - 31.01.1993, Towarzystwie (...) w S. od 19.03.1997 - 31.08.1997.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wnosił o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

R. K., ur. (...)

Decyzją z 16.02.2021r., ZUS ustalił R. K. kapitał początkowy na dzień 1.01.1999r. DO obliczenia pw kp oraz obliczenia wwpw przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1.01.1980 – 31.12.1989; wwpw wyniósł 107,34%, wartość kp 127 094,99zł. DO ustalenia wartości kp nie uwzględniono okresów: 2.05.1991 – 5.07.1992, 2.05.1991 – 19.06.1991, 6.11.1991 – 31.03.1992, 29.10.1992 – 31.01.1993, 19.03.1997 – 31.08.1997 oraz dochodów z 1989r. w wysokości 106042,00zł. **(decyzja k. 121 – 122/akta kapitałowe).**

W dniu 9.03.2021r., w/w złożył w ZUS wniosek o emeryturę **(wniosek/akta ZUS).**

Decyzją z 12.03.2021r. ZUS II Oddział w Ł. ponownie ustalił R. K. kapitał początkowy na dzień 1.01.1999r. Do obliczenia pw oraz obliczenia wwpw przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1.01.1980 – 31.12.1989; wwpw wyniósł 107,77%, a wartość kp 127 414,67zł. **(decyzja k. 129 – 130/akta kapitałowe).**

Decyzją z 19.03.2021r. ZUS II Oddział w Ł. ustalił R. K. wysokość emerytury i podjął wypłatę świadczenia od 1.03.2021r. **(decyzja k. 14 – 15/akta ZUS).**

W okresie od 2.05.1991 – 30.09.1992, R. K. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie (...) SP. z o.o. w likwidacji jako specjalista ds. reklamy i marketingu. Od 2.05.1991 – 31.01.1993, był zatrudniony w wymiarze ½ etatu w Przedsiębiorstwie (...) w J. jako specjalista ds. reklamy i marketingu. Od 19.03.1997 – 31.08.1997, wnioskodawca był zatrudniony w Towarzystwie (...) w S. jako dyrektor **(uwierzytelnione kserokopie świadectw pracy k. 14 – 16/akta sprawy).**

J. P. pracował razem z wnioskodawcą w (...), w której był prezesem od 1991 - 1992. Praca wnioskodawcy polegała na rozeznawaniu cen konkurencji, szukaniu zbytu, udziale w targach. R. P. i M. P. pracowali razem z wnioskodawcą w (...), później w latach 90, zmieniła się nazwa na (...). R. P. zajmował się produkcją. Marketing i dział produkcji to były różne działy **(zeznania świadków J. P., R. P., M. P. – na nagraniu CD 00:06:01 – 00:18:14 k. 26/akta ZUS).**

W postępowaniu odwoławczym został dopuszczony dowód z pisemnej opinii biegłego sądowego, który po zapoznaniu się z aktami sprawy, stanowiskiem stron procesu, aktami rentowymi skarżącego, świadectwami pracy załączonymi do odwołania, przeliczył podstawę wymiaru i wysokość emerytury R. K. na dzień 1 marca 2021r. w najkorzystniejszym wariantcie oraz przeliczył na potrzeby tej emerytury kapitał początkowy mając na uwadze wskazane wyżej świadectwa pracy skarżącego i miesięczne zarobki wskazane w świadectwach pracy i legitymacji ubezpieczeniowej załączonych do akt rentowych, ewentualnie przy braku podstaw uwzględnienie najniższych wynagrodzeń w j. g. u. **(k. 24v/akta sprawy).**

R. K. udokumentował okresy pracy: Wyższa Szkoła (...) w O. od 1.10.1971 - 2.10.1972r., (...) od 1.10.1972 - 30.09.1976, Biuro (...) w S. od 15.10.1976 - 24.01.1980, w tym przeszkolenie wojskowe od 4.07.1977 - 25.06.1978, (...) w S. od 25.01.1980 - 30.11.1980, Komitet (...) w S. od 1.12.1980 - 15.04.1987, Związek (...) od 16.04.1987 - 28.02.1989, Komitet (...) w S. od 1.03.1989 - 28.02.1990, (...) w S. od 1.03.1990 - 30.11.1990, Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o. o. J. od 2.05.1991 - 30.09.1992, Przedsiębiorstwo (...) w J. od 2.05.1991 - 31.01.1993 (1.000.000) na 1/2 etatu, z tego ZUS uznał 11 m-cy, 14 dni, od 20.06.1991 - 5.11.1991, tj. 4 m-ce 16 dni, od 1.04.1992 - 1.10.1992, tj. do 28.10.1992r. - 6 m-cy, od 06.07.1992 - 28.10.1992, (...) Sp. z o. o. od 1.07.1993 - 31.01.1997, Towarzystwo (...) w S. od 19.03.1997 - 31.08.1997, (...) Ośrodek (...) w S. od 1.09.1997 - 31.12.1997, Biuro (...) w S. od 3.11.1997 - 30.04.1999, (...) Fundusz(...) w Ł. od 6.04.1998 - 31.12.1998 i dalej do 4.03.2021r. ZUS do 31.12.1998r. przyjął okresy pracy: składkowe : 18 lat, 10 m-cy, 23 dni, tj. 226 m-cy, nieskładkowe: 1 rok, 2 m-ce, 19 dni, studia: 5 lat. Łączny okres nieskładkowy przyjęty do obliczenia kapitału początkowego wynosi: 6 lat, 2 m-ce, 19 dni, tj. 74 m-ce. Dalsza praca po 31.12.1998r.: (...) Fundusz (...) w Ł. od 4.05.1999 - 4.03.2021.

Towarzystwo (...) w S. - świadectwo pracy od 19.03.1997 - 31.08.1997, tj. 5 m-cy, 13 dni. Otrzymywał wynagrodzenie wg świadectwa pracy: od 19.03. do 30.05. - 750zł., tj. za III - 750zł. : 31 dni x 13 dni = 315zł., 2 m-ce x 750zł. =

1.500zł., razem 1.815zł. Od 01.06. do 31.08. - 500zł., tj. 3 m-ce x 500zł. = 1.500zł. Ogółem za w/w okres 1997r. wg świadectwa pracy otrzymał wynagrodzenie w wysokości 3.315zł. Wyliczone wyżej wynagrodzenia nie mają jednak wpływu na zwiększenie wysokości najkorzystniejszego wwpw kapitału początkowego, który jest z lat 1980 - 1989 wynoszący **107,77%**.

Rozliczenie okresów pracy wg powyższych świadectw pracy, tj. od 02.05.1991 - 31.01.1993, od 19.03.1997 - 31.08.1997, które wynosiły łącznie 2 lata, 2 m- ce, 13 dni, (tj. 1 rok, 9 m-cy + 5 m-cy, 13 dni).

ZUS zaliczył przy wyliczaniu kapitału początkowego okresy jako nieskładkowe (decyzja z 12.03.2021r.): 20.06.1991 - 5.11.1991 (SP01) – tj. 4 m-ce, 16 dni, 1.04.1992 - 1.10.1992 (SP01) - tj. 6 m-cy, 1 dzień, 6.07.1992 - 28.10.1992 (SP01) - tj. 3 m-ce, 22 dni, 10.07.1992 - 16.07.1992 (NP02) - tj. 7 dni, 26.08.1992 - 28.08.1992 (NP02) - tj. 3 dni, tj. łącznie 1 rok, 2 m-ce, 19 dni. Zatem łącznie ZUS nie uwzględnił w swoich wyliczeniach 11 m-cy, 24 dni (tj. 354 dni) okresów składkowych, tj. 2 lata, 2 m-ce, 13 dni (tj. 793 dni) minus 1 rok, 2 m-ce, 19 dni (tj. 439 dni).

Wyliczenie wysokości kapitału początkowego na dzień 01.01.1999r. przy uwzględnieniu w/w okresów pracy: podstawa wymiaru kapitału początkowego wynosi **1315,75zł.** i wynika z pomnożenia najkorzystniejszego wwpw kapitału początkowego z kolejnych 10 lat z okresu do 31.12.1998r., z lat 1980 - 1989 wynoszącego **107,77%** przez obowiązującą kwotę bazową określoną w ustawie emerytalnej w wysokości 1.220,89zł. ($107,77\% \times 1.220,89zł. = 1315,75zł.$).

Do wyliczenia kapitału początkowego przyjęto okresy pracy wynoszące: składkowe - 19 lat, 10 m-cy, 17 dni, tj. 238 m-cy, (18 lat 10 m-cy, 23 dni przyjęte przez ZUS + 11 m-cy, 24 dni nie uwzględnione w wyliczeniach ZUS), nieskładkowe - 1 rok, 2 m-ce, 19 dni, okresy nauki w szkole wyższej - 5 lat, 0 m-cy, 0 dni. Razem okresy nieskładkowe wynosiłyby 6 lat, 2 m-ce, 19 dni, tj. 74 m-ce. Łącznie okresy składkowe i nieskładkowe wynosiłyby 26 lat, 1 m-c, 6 dni.

Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31.12.1998r. wieku i okresu składkowego i nieskładkowego dla odwołującego wynosi 80,26. Współczynnik ten służy do obliczenia części 24% kwoty bazowej. Wysokość 24% kwoty bazowej wynosi 293,01zł. ($24\% \times 1.220,89zł. \text{ kwota bazowa} = 293,01zł.$).

Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat wynosi 209 m-cy i wynika z komunikatu Prezesa GUS z dnia 25.03.1999r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn (MP Nr 12, poz.173).

Obliczenie wartości kapitału początkowego na dzień 01.01.1999r.: część socjalna 293,01zł. x 80,26% (współczynnik proporcjonalny) (238 m-cy okr. skl. x 1,3%) : 12 x 1315,75zł. (podstawa wymiaru), (74 m-ce okr. nieskl x 0,7%) : 12 x 1315,75zł. (podst. wymiaru), razem 631,21zł.

631,21zł. x 209 m-cy (średnie dalsze trwanie życia) = 131.922,89zł. Kapitał początkowy ustalony na dzień 1.01.1999r. wynosi **131.922,89zł.** Kapitał początkowy ustalony na dzień 1.01.1999r. wyliczony przez ZUS decyzją z 12.03.2021r. przy wwpw 107,77% i okresach składkowych i nieskładkowych łącznie 25 lat, 1 m-c, 12 dni wynosił **127.412,67zł.** Najkorzystniejszy wwpw kapitału początkowego z 10 kolejnych lat z okresu do 31.12.1998r., który z lat 1980 - 1989 wynosi **107,77%** i jest zgodny z wyliczeniem ZUS. Wyliczone wynagrodzenia wynikające ze świadectw pracy nie miały wpływu na wysokość wwpw kapitału początkowego. Natomiast uwzględniając powyższe świadectwa pracy i informacje ZUS w decyzji z 12.03.2021r., okresy pracy wynosiłyby: okresy składkowe: 19 lat, 10 m-cy, 17 dni, okresy nieskładkowe: 1 rok, 2 m-ce, 19 dni, okresy nauki w szkole wyższej - 5 lat, tj. łącznie okresy nieskładkowe: 6 lat, 2 m-ce, 19 dni. Biorąc powyższe pod uwagę, wyliczony kapitał początkowy na dzień 01.01.1999r. wynosiłby **131.922,89zł. (opinia k. 34 – 40/akta sprawy).**

Po zapoznaniu się z opinią biegłego organ rentowy w piśmie procesowym z 16.08.2021r., wskazał, że po uwzględnieniu okresów składkowych od: 2.05.1991 – 19.06.1991, 6.11.1991 – 31.03.1992, 29.10.1992 – 31.01.1993, 19.03.1997 – 31.08.1997, kapitał początkowy wynosiłby 133074,48zł. a emerytura w-cy wynosiłaby 6451,87zł. (**pismo procesowe k. 55/akta sprawy**).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i w postępowaniu przed organem rentowym. W poczet materiału dowodowego Sąd przyjął opinię biegłego z zakresu rachunkowości, który po zapoznaniu się z aktami sprawy, stanowiskiem stron procesu, aktami rentowymi skarżącego, świadectwami pracy załączonymi do odwołania, przeliczył podstawę wymiaru i wysokość emerytury R. K. na dzień 1 marca 2021r. w najkorzystniejszym wariantcie oraz przeliczył na potrzeby tej emerytury kapitał początkowy, mając na uwadze świadectwa pracy skarżącego i miesięczne zarobki wskazane w świadectwach pracy i legitymacji ubezpieczeniowej załączonych do akt rentowych, ewentualnie przy braku podstaw uwzględnienie najniższych wynagrodzeń w j. g. u. Z opinii biegłego wynika, że najkorzystniejszy jest wwpw kp z 10 kolejnych lat 1980 – 1989 i wynosi 107,77%, natomiast kapitał początkowy wynosi 131.922,89zł. Jednakże biorąc pod uwagę stanowisko ZUS i wyliczenia organu rentowego, według których po uwzględnieniu okresów składkowych: 2.05.1991 – 19.06.1991, 6.11.1991 – 31.03.1992, 29.10.1992 – 31.01.1993, 19.03.1997 – 31.08.1997, kapitał początkowy wynosi 133074,48zł., Sąd przyjął ten wariant, jako podstawę merytorycznego rozstrzygnięcia.

Sąd oddalił wniosek dowodowy o przesłuchanie w charakterze świadka M. J. na okoliczność wysokości wynagrodzeń skarżącego uznając wniosek jako niecelowy.

Sąd Okręgowy zważył:

Jak wynika z art. 173 ust. 1 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. 2018.1270), dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31.12.1948r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone dla osób w wieku 62 lat , tj. zgodnie z komunikatem Prezesa GUS z dnia 25.03.1999r. (art.173 ust. 2 ustawy).

Zgodnie z przepisem art. 174 ust. 1 cyt. ustawy, kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2 (ust. 2).

Przy ustalaniu kapitału początkowego do okresów, o których mowa w art. 7 pkt 5 stosuje się art. 53 ust. 1 pkt 2 (ust. 2a).

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999r. (ust. 3).

W ocenie Sądu Okręgowego, zgromadzone w sprawie dowody, pozwoliły na korzystniejsze ustalenie kapitału początkowego wnioskodawcy skutkując możliwością przeliczenia wysokości emerytury, przy zastosowaniu kapitału początkowego w wysokości 133074,48zł. i wwpw kapitału początkowego 107,77%, poczynając od 1.03.2021r.

Z uwagi na powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł, jak w sentencji.